

کاوشی در تکنولوژی فکر از منظر اسلام با رویکرد جامعه شناختی

محمد مهدی کریمی نیا^۱، امینه بحرینی^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳

^۱ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی کارشناسی دانشکده، مطالعات تطبیقی قرآن کریم شیراز

^۳ دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه میبد، مدرّس دانشگاه و پژوهشگر

چکیده

تکنولوژی فکر یکی از مباحث ابتکاری است که تدوین سیستماتیک آن توسط دانشمندان تکنولوژی فکر در کشورهای غربی صورت پذیرفته است؛ لذا این موضوع از آن جهت اهمیت دارد چون مبتنی بر این اصل است که با اجرای اصول این تکنولوژی، انسان خالق اندیشه‌های خود می‌شود و به همه خواسته‌های خود در این دنیا می‌رسد؛ به همین خاطر اساساً ضرورت دارد پژوهشی به منظور بررسی تکنولوژی فکر از منظر اسلام و قرآن صورت گیرد چون تکنولوژی فکر با مباحث اعتقادی و اسلامی در ارتباط بوده و در مواردی نیز می‌توان شاهد وجود تناقضاتی در این میان بود؛ در مبنای نظری پژوهش حاضر ابتدا به تعاریف اولیه و پایه‌ای در باب عرفان، عرفان اسلامی، عرفان پست‌مدرن، تکنولوژی فکر، مدرنیته، خدامحوری و انسان‌محوری پرداخته‌ایم. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که این موضوع را می‌توان با مقایسه عرفان اسلامی و عرفان پست‌مدرن و رابطه آن با تکنولوژی فکر، بررسی تحریفات معنوی آیات و روایات در تکنولوژی فکر و بررسی جامعه‌شناختی تکنولوژی فکر مورد بررسی قرار داد. در پژوهش حاضر جمع‌آوری اطلاعات از طریق مطالعه اسنادی، کتابخانه‌ای و جستجوی اطلاعات از منابع مختلف مکتوب و دیجیتالی بوده است؛ و روش پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی و با مطالعه تطبیقی در آموزه‌های دینی اسلام و جامعه‌شناسی می‌باشد؛ لذا از منابع و آموزه‌های دینی و جامعه‌شناسی به منظور مطالعات دقیق تطبیقی با موضوع پژوهش استفاده شده است چرا که این پژوهش بر آن است تا به هدف تعیین وجوه اشتراک و افتراق تکنولوژی فکر با اسلام و قرآن برسد.

واژه‌های کلیدی: تکنولوژی فکر، قرآن، خدامحوری، انسان‌محوری، عرفان اسلامی، عرفان پست مدرن